«ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ЦЕНТР ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО РАЙОНУ» ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

КОДЕКС ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

м. Запоріжжя, 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (Закон України «Про освіту». Стаття 42).

Академічна доброчесність передбачає дотримання ***цінностей:***

- чесність;
- довіра;
- справедливість;
- повага;
- відповідальність;
- відвага.

Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається: академічний плагіат, фальсифікація, обман, самоплагіат, фабрикація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Академічна доброчесність та корпоративна етика впроваджується через ***систему принципів****:* законності, прозорості, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, толерантності.

Неприйнятним для вихованців ЗПО «ЦТДтаЮ Олександрівського району» є:

- навмисне перешкоджання освітній чи виховній діяльності учасників освітнього процесу закладу;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів не за призначенням;
- ведення в закладі політичної, релігійної чи іншої пропаганди;
- використовувати шпаргалки, гаджети при складанні тестових завдань, заліків, іспитів.

З метою забезпечення моніторингу дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм в закладі створена Комісія з питань академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність «Закладу позашкільної освіти «Центр творчості дітей та юнацтва Олександрівського району» Запорізької міської ради» (далі Комісія), затвердженого наказом від 31.08.2023 № 70.

У випадку порушення академічної доброчесності здобувачем позашкільної освіти відповідно рішенню Комісії передбачені наступні види академічної відповідальності:

- повторне проходження навчальних або тестових завдань, іспиту у закладі;
- не зарахування результатів оцінювання - робота учасника анулюється, не оцінюється;
- у разі випадків плагіату здобувач позашкільної освіти не допускається до участі в конкурсах, змаганнях, фестивалях.

ПРАВИЛА «КОДЕКСУ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИЙ НАПРЯМ

1. Не допускається використання заборонених засобів, комп'ютерних програм, речовин для підвищення спортивних результатів та особистих фізичних якостей.
2. На заняттях, тренуваннях, змаганнях, показових виступах тощо заборонено використання речей, одягу та предметів, які не належать до форми спортсмена або можуть зашкодити.
3. Під час участі у змаганнях треба достовірно вказувати вік учасника.
4. При виконанні індивідуальних програм не допускається копіювання унікальних елементів, зв'язок, які виконуються іншими спортсменами, дуетами, парами, командами.
5. Під час виступів на змагання, турнірах не допустимо використання підказок та стратегій, що суперечать етиці спорту, а також недобросовісне введення гри, підробка та викривлення результатів допінг-тестів.
6. Під час онлайн турнірів, змагань тощо потрібно використовувати відео живого виступу без обробки і спецефектів.
7. Під час занять, тренувань та змагань треба достовірно вказувати свій фізичний стан.
8. Порушеннями є представлення фальшивих вражень щодо власного рівня навичок та недостовірне представлення власних досягнень у вправах та турнірах.
9. При виконанні письмових завдань на заняттях не можна списувати відповіді.

Чи є в представленій ситуації порушення академічної доброчесності з боку здобувача позашкільної освіти?

Задача 1

В положенні турніру були вказані такі вагові категорії :
12-13 років хлопці -45 кг
12-13 років хлопці +45 кг
Допускається відхилення +500 грам.

На конкурс прийшов вихованець секції, віком 12 років, який важить 45,8 кг і подав заявку до категорії 12-13 років хлопці -45 кг. Чи порушив він правила академічної доброчесності?

Відповідь: ТАК, це порушення академічної доброчесності, тому як перевищено допустиме відхилення в 500 грам.

Задача 2

На уроці «Виховна година» на питання класної керівниці, яким видом спорту хто з дітей займається та які мають досягнення, Павло, учень 7 класу відповів, що займається акробатичним рок-н-ролом та має звання Кандидата у Майстри спорту України.

Насправді документи на розгляд ще тільки подані у відповідну структуру і рішення ще не отримане.

Чи є цей випадок порушенням академічної доброчесності?

Відповідь: ТАК!

Усі спортивні розряди, звання, дійсні, після отримання відповідного наказу про його присудження.

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ НАПРЯМ

ВОКАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ

1. Здобувач освіти - виконавець не може використовувати чужі твори або аранжування, не вказуючи на авторів.
2. Виконавець не може використовувати технічні засоби, комп'ютерні програми, щоб підсилити свій голос або приховати недоліки в співі під час вокального конкурсу.
3. Під час участі у конкурсах достовірно вказувати вік учасника на фактичну дату проведення заходу.
4. Дотримуватися правил вокального конкурсу, які містять заборону на порушення академічної доброчесності.
5. Не замовляти виконання твору або аранжування іншим виконавцям.
6. Не здавати роботу замість іншого виконавця.

ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ

1. При виконанні музичних творів обов'язково потрібно вказувати назву твору, автора (композитора), якщо твір в обробці, то автора обробки.
2. При виконанні музичних творів ансамблем обов'язково вказувати назву твору, автора (композитора); якщо була зроблена обробка, то автора обробки; якщо була зроблена інструментовка твору, то автора інструментовки.
3. Під час участі у конкурсах достовірно вказувати вік учасника на фактичну дату проведення заходу.
4. Під час онлайн конкурсів використовувати відео живого виступу без обробки і спецефектів.
5. При виконанні письмових завдань на заняттях не списувати відповіді.

Чи є в представленій ситуації порушення академічної доброчесності з боку здобувача позашкільної освіти?

Задача 1

В положенні конкурсу були вказані такі вікові категорії:

I категорія 6-8 років;

II категорія 9-11 років.

За тиждень до надання заявки на участь у конкурсі вихованцю виповнилось 9 років. Заявка була подана на виступив в І категорії. Чи були порушені правила академічної доброчесності?
Відповідь: ТАК, це порушення академічної доброчесності.
Задача 2

При підготовці до конкурсу керівник гуртка зробив для свого вихованця обробку відомого музичного твору. На конкурсі вихованець вказав назву твору та композитора. Чи порушив він провила академічної доброчесності?
Відповідь: Так, не було вказано автора обробки.

ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ

Постановники хореографічної композиції зобов'язані уникати академічного плагіату, поважаючи права ідей та творчих внесків інших учасників. Хореограф, створюючи новий танець, повинен поважати досягнення інших авторів та не копіювати без дозволу текст хореографічних композицій, ідеї чи елементи костюмів, малюнки танцю тощо. Постановники зобов'язані уникати самоплагіату - оприлюднення та використання раніше опублікованих творчих результатів як нових творчих результатів. Постановники зобов'язані уникати мозаїчного плагіату - зібрання уривків із різноманітних джерел і видавання отриманого результату як результату власних творчих здобутків.

1. Здобувачі освіти під час складання іспитів – мають уникати списування матеріалу із Інтернет-мережі або у інших вихованців, видавати результати іншого вихованця за свої власні, обмінюватися інформацією з іншими здобувачами освіти.
2. Під час реєстрації заявки на участь у фестивалях та конкурсах потрібно вказувати достовірний вік вихованця.
3. При поданні хореографічної композиції – вказувати вірну інформацію щодо використання музичного супроводу, жанру твору, вказання авторства – чи є це оригінальна ідеї постановки.
4. Вихованці гуртків народного танцю повинні поважати і зберігати хореографічну спадщину, дотримуючись традицій та передаючи їх майбутнім поколінням.
5. Вихованці гуртка сучасного танцю мають можливість вільно адаптувати та інтерпретувати елементи хореографічної спадщини, створюючи власні творчі образи. При цьому важливо виявляти повагу до історії та традицій, забезпечуючи їх передачу наступним поколінням у контексті сучасного вираження танцювальної мови.
6. Вихованці хореографічних колективів повинні вказувати джерела інформації при написанні будь-яких творчих робіт. Цитування можливе із вказанням авторства початкового тексту. Важливо перевіряти, чи є цитоване джерело первинним.
7. Вихованці гуртка повинні дотримуватися графіку репетицій, вистав і інших подій, проявляючи пунктуальність та відповідальність.

8. Вихованці гуртка повинні відкрито сприймати конструктивну критику, розвиваючи свої творчі навички та покращуючи хореографічні виступи.

Чи є в представленій ситуації порушення академічної доброчесності з боку здобувача позашкільної освіти?

Задача 1

Вихованець хореографічного гуртка сучасного танцю натрапив в інтернеті на відеоматеріал, у якому він впізнав хореографічну композицію свого колективу. Перейшовши на сторінку колективу, якому належить цей відеозапис він побачив, що ця композиція була створена на декілька років пізніше, ніж хореографія у його колективу. Керівник колективу видає постанову як здобуток власної творчої діяльності. Які можливі кроки вихованця у цій ситуації?

Відповідь: повідомити керівника свого колективу про цю ситуацію. Керівнику треба отримати контакти іншого колективу. Пояснити ситуацію, домовитись, щоб другий колектив вказував автора, або прибрав номер зі свого репертуару.

Задача 2

Колектив народного танцю відвідав концерт відомого українського народного колективу, який виконує постановки відомих українських балетмейстерів. Після цього вихованці вивчили одну із хореографічних композицій, яку було представлено на концерті. При поданні заявки на конкурс необхідно вказати авторство твору. Керівник колективу зазначив, що автором є той самий колектив, хореографічну композицію якого вони вивчили. Чи було порушення академічної доброчесності?

Відповідь: керівник зробив помилку в тому, що вказав автором відомий колектив. Відомий колектив дотримується академічної доброчесності, тому що вказує балетмейстера. Аматорський колектив повинен вказати балетмейстера у якості автора хореографії.

ОБРАЗОТВОРЧЕ ТА ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

1. Порушення академічної доброчесності вважається використання під час занять з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ідей або робіт інших художників без зазначення джерела, використання чужих матеріалів без дозволу.
2. На заняттях з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, копіювання робіт інших відомих авторів допускається тільки з навчальною мети: дослідити манеру виконання відомого митця, стиль, тощо.
3. На навчальній роботі обов’язково треба вказувати, що це копія твору іншого автора у виконанні зазначеного автора.
4. Якщо здобувач позашкільної освіти копіює роботу іншого автора, але привносить своє бачення на виконання, композицію твору, то обов’язково вказується, що ця робота виконана за мотивами такого то твору такого то автора.

5. Привласнення та реалізація чужих ідей, творчих задумів, як власних, вважається плагіатом.
6. Якщо рівень виконання творчої роботи не відповідає віку дитини, яка заявлена як автор – це вважається порушенням академічної доброчесносності.
7. Творча робота не допускається на конкурс, виставку, якщо її виконання суперечить або не відповідає поставленими організаторами умовами.
8. Порушенням академічної доброчесності вважається публікування у соцмережах, представлення на виставках, конкурсах, фестивалях чужих творів як власних.
9. Не зараховується виконання на іспиті з образотворчого або декоративно-прикладного мистецтва творчого завдання, якщо здобувач позашкільної освіти користується сторонніми методами, а не власними здобутками.

Чи є в представленій ситуації порушення академічної доброчесності з боку здобувача позашкільної освіти?

Задача 1

Вихованець гуртка для виконання тематичної композиції підібрав мудборд з фотографіями тварин. Фотографії були підібрані на просторах інтернету з різних сайтів і дитина збирається використовувати їх як референси для реалізації свого творчого задуму. Чи є у діях вихованця порушення академічної доброчесності?

Відповідь. Ні, порушення немає. Тому що референс – це лише зразок, фотографія як виглядає тварина, або інший об’єкт. Адже часто ми просто не маємо фізичної змоги побачити на власні очі як виглядає, наприклад, жираф у саванні.

Задача 2

На творчий дитячий конкурс були представлені малюнки та поробки. У молодшій віковій категорії від 4 до 6 років деякі конкурсні роботи виглядали якісніше та складніше у виконанні ніж у середній та старшій віковій категорії. Журі зробило висновок, що ці роботи були зроблені дорослими та не розглядали їх як претендентів на перемогу. На якій підставі журі прийняло таке рішення? Чи праві вони?

Відповідь. Так, журі праві. Тому що це, порушення академічної доброчесності. Роботу виконали не діти дошкільного віку, не вони продемонстрували свої творчі досягнення та художню майстерність

Автори: Мілена ЧЕКУЛАЄВА, Юлія КОЛОМОЄЦЬ, Світлана ЗУЛЬФУГАРОВА, Оксана КРЕМЕРОВА, Діана РОЩІНА, Альона ШНУРЕНКО, Лариса ПАДАЛКО.